

Ο Ρωμαίος ρήτορας και πολιτικός Κικερωνας έχει χαρακτηρίσει την ιστορία ως “μάρτυρα των εποχών, λαμπάδα της αλήθειας, ζωή της μνήμης, δάσκαλος της ζωής, αγγελιοφόρο της αρχαιότητας”.

Και δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά, καθώς η ιστορία δεν αποτελεί απλή αφήγηση τετελεσμένων γεγονότων, αλλά μια προσπάθεια αναδόμησης και ερμηνείας του παρελθόντος, με στόχο συνήθως την ερμηνεία του παρόντος και την πρόβλεψη του μέλλοντος.

Από την άλλη πλευρά, όμως, το παρελθόν εξικνείται και προβάλλεται στο παρόν και προεκτείνεται στο μέλλον, διαθλασμένη πάντα μέσα στο μυαλό εκείνου, που θα επωμισθεί την ευθύνη να την καταγράψει.

Καλώς ή κακώς, τα γεγονότα από μόνα τους δεν αποτελούν Ιστορία. Αυτά συμβαίνουν και χάνονται. Ιστορία συνιστούν όσα απ' αυτά μένουν. Και μένουν εκείνα που κάποιοι επιλέγουν, παρουσιάζουν, αξιολογούν και νοηματοδοτούν, υπό το πρίσμα των ιδεών, των αντιλήψεων και των ερμηνευτικών αρχών τους και στα πλαίσια των κοινωνικών, ιδεολογικών και πολιτικών καταναγκασμών που υφίσταται συνειδητά ή ασυνείδητα.

Κάθε ιστορικός, όσο αμερόληπτος τεχνοκράτης και αν αυτοπροσδιορίζεται, είναι εκ των πραγμάτων αναγκασμένος να επιλέξει ποιά γεγονότα θα αποσιωπήσει, σε ποιά θα δώσει έμφαση, ποιά απλά θα προσπεράσει, προκειμένου να “αποδείξει” την ορθότητα των επιλογών του.

Λίγοι, ελάχιστοι, είναι οι ιστορικοί, που πρώτα μελετούν τις πηγές του παρελθόντος και ύστερα καταγράφουν τα πορίσματά τους....

Οι περισσότεροι, στρατευμένοι σε ιδεολογίες και συμφέροντα, δεν μελετούν, ούτε ερμηνεύουν την ιστορία, αλλά επιλέγουν τα γεγονότα εκείνα, που ενισχύουν τη θέση τους.

Γι' αυτό και ανέκαθεν η Ιστορία, και ως έρευνα και ως μάθημα, αποτέλεσε το όχημα προώθησης αλλότριων προς την αλήθεια σκοπιμοτήτων, πάντα υπό το άλλοθι της επιστημονικής έρευνας.

Το παρελθόν μπορεί να είναι τετελεσμένο, οι αναπαραστάσεις και οι χρήσεις του, όμως, παραμένουν πάντα ανοιχτές, αφού η γνώση του χθες μορφοποιείται πρωτίστως με βάση ερωτήματα και τα συμφέροντα, που θέτει το σήμερα, και στόχο τη νομιμοποίηση μιας συγκεκριμένης, εθνικής ή κοινωνικής ή πολιτικής ή οικονομικής ιδεολογίας.

Κατά συνέπεια, το ερώτημα δεν είναι αν η ιστορία υπηρετεί κάποιο σκοπό, αλλά τι είδους σκοπό!

Μπορεί, για παράδειγμα, να χρησιμοποιηθεί ως μέσο καλλιέργειας εθνικής αυτοσυνειδησίας, όπως συνέβη κατά την περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, που προετοίμασε τον αγώνα της Εθνικής Παλιγγενεσίας, ως μήτρα δημιουργίας μιας ανύπαρκτης εθνότητας, όπως συμβαίνει με γειτονικό ψευδώνυμο Κρατίδιο, αλλ' ακόμα και ως εργαλείο εθνικής αποδόμησης και αυτοκτονίας, στο όνομα, δήθεν, της ειρήνης και της διεθνούς συνεργασίας!

Αλλ' η ειρήνη και η συναδέλφωση των λαών δεν δομείται με ψεύδη και λεκτικούς ακροβατισμούς, που θα ήταν για γέλοια, αν δεν ήταν τόσο ύπουλα επικίνδυνοι αποδομητές της εθνικής μας αυτοσυνειδησίας!

Δεν θα δομηθεί, για παράδειγμα η Ελληνοτουρκική συνεργασία και φιλία με απόκρυψη ή παραποίηση του παρελθόντος, μετονομάζοντας τη σφαγή σε "συνωστισμό", αποκρύπτοντας γενοκτονίες και αμφισβητώντας ηρωικές πράξεις, όπως το Ζάλλογο, με επιστημονικοφανείς αλλά παιδαριώδεις δικαιολογίες!

Και δεν θα είναι παράδοξο, ή μάλλον θα πρέπει να το περιμένουμε, να βρεθούν "ιστορικοί", που θα μετονομάσουν τη ναυμαχία της Σαλαμίνας σε ιστιοπλοϊκούς αγώνες Ελλήνων και Περσών!

Η εθνική αυτοσυνειδησία και η διεθνής συνεργασία δομείται μόνο πάνω στην αλήθεια, η γνώση της οποίας οδηγεί στην ελευθερία, από κάθε ιδιοτέλεια, φανατισμό και μικροψυχία!

Ίσως θα πρέπει να έχουμε όλοι υπ' όψη μας την κλασσική διαπίστωση του Λουκιανού, ότι "Όπως ακριβώς όταν ένας ζωντανός οργανισμός χάσει τα μάτια του αχρηστεύεται ολόκληρος, έτσι κι αν από την ιστορία λείψει η αλήθεια ό,τι απομένει από αυτήν γίνεται ανώφελο διήγημα!"

«Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό, τι είναι αληθές» είναι η γνωστή παρακαταθήκη του Διονυσίου Σολωμού.

Σίγουρα, δεν θα φανταζόταν ότι θα ερχόταν εποχές που μόνο το αντεθνικό θα εθεωρείτο αληθές....

ΑΝΑΙΡΕΘΕΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Δημιουργήθηκε : Δευτέρα, 10 Ιουνίου 2013 17:58

Γράφτηκε από: Super User

Εμφανίσεις: 2444

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ Β΄

(Δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα “ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ”, το Σάββατο, 8 Ιουνίου 2013)